

การบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1
Management of Safety in Schools under The Secondary Educational
Service Area Office Bangkok District 1

วชิระ กู้สุวรรณวิจิตร
Wachira Gusuwanwijit
ศักดา สถาพรวงษา
Sakda Sathapornwachana
มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
Rajapruk University
kruwachirass2@gmail.com

(Received: May 24, 2024/ Revised: June 13, 2024/ Accepted: August 29, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และ 2) เปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา จำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา รายข้อเท่ากับ .80-1.00 และความเที่ยงเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ t-test independent และการวิเคราะห์ค่าแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่แบบ LSD

ผลการวิจัยพบว่า:

1) การบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปถึงต่ำสุด คือ ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ และ ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ และ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01

คำสำคัญ: การบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1; สถานศึกษาปลอดภัย

Abstract

The objectives of this research were (1) to Study Management of safety in schools under The Secondary Educational Service Area Office Bangkok District 1 (2) to compare the opinions of committee team safety on Management of Safety in School under The Secondary Educational Service Area Office Bangkok District 1 Classified by gender, age, education level Work experience and school size. The sample consisted of 260 committee team safety for questionnaires. The research instrument was a questionnaire with a content validity, IOC values, between .80-1.00 and a reliability value of .98. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA, and LSD

The results of the research were as follows:

1) Safety management of educational institutions under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office Bangkok District 1 were at a high level, in overall and particular aspects, ranking from the highest to the lowest mean: Violence Unhealthiness Accidents Right and 2) the opinions of committee team safety classified by gender were not different, while the opinions of the differential age education level work experiences and school size were statistically significant at the level of .05 and .01.

Keywords : Management of Safety in School; The Secondary Educational Service Area Office Bangkok District 1; Safety School

1. บทนำ

จากสถานการณ์ ความรุนแรง ภัยด้านความปลอดภัย ในปัจจุบัน ขบวนการบุกเข้าทำร้ายนักเรียนภายในโรงเรียน ปัญหาการบูลลี่ ทำร้ายร่างกายของนักเรียน ปัญหาการละเมิด คุกคามทางเพศ ปัญหาภัยต่างๆ ภัยธรรมชาติ หรือแม้แต่ ปัญหาสิ่งเล้าต่างๆ ยาเสพติด เกม การพนัน อันก่อให้เกิดผลเสียและผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน และด้วยสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โลก ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความทัศนคติ พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การใช้ความรุนแรงเลียนแบบสื่อสังคม ค่านิยมที่ผิดๆ การห่างเหินจากศาสนา รวมถึงแนวโน้มการใช้ความรุนแรง อันจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิต ถึงความปลอดภัยของเด็กและเยาวชนไทยในหลายรูปแบบ จนทำให้เด็กและเยาวชนไทยซึ่งขาดภูมิคุ้มกันในการบริโภคสื่ออยู่แล้ว มีการลอกเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและนำไปสู่ปัญหาต่างๆ และสภาพปัญหาทางเพศของนักเรียนเยาวชนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น (กรมสุขภาพจิต, 2563: ออนไลน์)

ทั้งนี้ประเทศไทยได้ตระหนักและมีมาตรการต่าง ๆ เพื่อลดปริมาณการติดเชื้อและหยุดยั้งการแพร่ระบาดของเชื้อโรคดังกล่าวโดยความร่วมมือในทุกภาคส่วน การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (CMD-19) ถือปรากฏการณ์ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมหาศาล เพราะเป็นการระบาดใหญ่ทั่วโลก ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างรุนแรง ส่งผลต่อสุขภาพ วิถีชีวิตการทำงาน และการดำเนินชีวิตประจำวัน ก้าวมาถึงยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งส่วนพฤติกรรมส่วนบุคคล ครอบครัว สังคม รวมไปถึงสภาพแวดล้อมอย่างฉับพลัน อันเนื่องมาจากโรคอุบัติใหม่ และการเรียนรู้วิถีชีวิตใหม่เพื่อป้องกันตนเองและผู้อื่น ที่สำคัญเพื่อการปรับตัวดำเนินชีวิตเป็นปกติ บนพื้นฐาน New normal ดังนั้น การดูแลใส่ใจสุขภาพและความสะอาดทั้งตัวเองและครอบครัว จะเป็นการป้องกันการแพร่เชื้อและไม่ตกอยู่ในอันตราย กรมสุขภาพจิต (กรมสุขภาพจิต, 2563: ออนไลน์)

จากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ที่ว่าการศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่เด็กนักเรียน 4 ด้าน คือ 1) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม 3) มีงานทำมีอาชีพ และ 4) เป็นพลเมืองดีนั้น คณะรัฐมนตรีจึงได้มีคำสั่งนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 11 - 12 กันยายน 2566 ประกาศข้อสั่งการและแนวทางปฏิบัติให้หน่วยงานในสังกัด และหน่วยงานในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ นำนโยบายด้านการศึกษาของ คณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภาและนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการไปดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนและประชาชนทุกคน ดังนั้นเพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นไปตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา นโยบายของรัฐบาล และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2568 และนโยบายระยะเร่งด่วน (Quick Win) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา ดังนี้ 1) ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยอบอุ่น มีความสุข เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) สร้างเครือข่ายและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา 3) สร้างภูมิคุ้มกันนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ไม่ให้เข้าไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติด 4) รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ดูแลความปลอดภัยของนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผ่านระบบ OBEC Safety Center (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566: ออนไลน์)

การบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษานั้น เป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา อย่างยั่งยืน การจัดการความปลอดภัยไว้ว่า การจัดการความปลอดภัย (Safety Management) โดยทั่วไปจะยึดถือหลักการบริหารงานทั่วไปนั่นเองซึ่งประกอบด้วย การวางแผนงาน (Planning) การจัดการองค์การ (Organizing) การพัฒนาบุคลากร (Staffing) การอำนวยการ (Leading) และการควบคุมประเมินผล (Controlling) (อำพล ชื่อตรง, 2560:11-12) ซึ่งการจัดการความปลอดภัยยังกล่าวถึงวิธีการที่เป็นระบบในการจัดการความปลอดภัย รวมทั้งการจัดโครงสร้างองค์กรที่จำเป็น ภาวะความรับผิดชอบต่างๆ นโยบาย และขั้นตอนต่างๆโดยมีองค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการความปลอดภัย (อนุศักดิ์ ฉันทไพศาล, 2559: 20)

ในส่วนของการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีแนวทางการบริหารความปลอดภัยตามคู่มือของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา ในการบริหารจัดการความปลอดภัย จัดทำการประเมินความเสี่ยงแบบภัยหลายชนิด และเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติรอบด้านในสถานศึกษาตามนโยบาย ได้แก่ 1) ปรับปรุงการเข้าถึงการศึกษาของเด็กอย่างเท่าเทียมไม่เลือกปฏิบัติและปลอดภัย 2) พัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันกลไกและเครือข่ายประสานงาน รวมทั้งศักยภาพระดับประเทศ ในการสร้างความสามารถในการรับรู้ปรับตัวและฟื้นคืนกลับจากภัยและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นแก่ภาคการศึกษา ทั้งในระดับนานาชาติ ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น 3) บูรณาการแนวทางการลดความเสี่ยงเข้าไปในการดำเนินงานเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมรับมือภัยฉุกเฉินการตอบสนอง และการฟื้นฟูจากภัยพิบัติในภาคการศึกษา 4) ติดตามและประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานด้านการลดความเสี่ยงภัยพิบัติและความขัดแย้ง 5) เพิ่มจำนวนและความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลหลักฐานที่เกี่ยวกับภัย เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับระบบเตือนภัยล่วงหน้า สำหรับภัยหลายชนิด (multi-hazard early warning System) และข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงภัยพิบัติ โดยยึดหลัก 3 ป คือ ป้องกัน ปลูกฝัง ปราบปราม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565: 2-3)

จากการศึกษารายงานผลสภาพปัญหาด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา ระบบ MOE Safety Center ศูนย์ความปลอดภัยสถานศึกษา ประจำปี 2566 พบว่าสภาพปัญหาที่พบ ได้แก่ ปัญหาสภาพจิตใจ ซึมเศร้า โรครุนแรง ปัญหาการกลั่นแกล้งรังแก ปัญหาการคุกคามทางเพศ และปัญหายาเสพติด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1, 2566: 2) สอดคล้องกับสอดคล้องกับขอบข่ายสถานศึกษาปลอดภัย 4 กลุ่มภัย ดังนี้ 1) ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ 2) ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ 3) ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ และ 4) ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565: 17)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงความสนใจศึกษาปัญหาด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา ด้านต่างๆ ภายในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ซึ่งสามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางเพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารในการกำหนดเป้าหมาย ทิศทางการพัฒนา ปรับปรุงสถานศึกษาในด้านความปลอดภัยของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และสร้างแนวทางพัฒนาให้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพด้านความปลอดภัยต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบข่ายของการวิจัยไว้ดังนี้ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ คณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 แยกเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก 20 สถานศึกษา จำนวน 208 คน ขนาดกลาง 16 สถานศึกษา จำนวน 188 คน ขนาดใหญ่ 14 สถานศึกษา จำนวน 154 คน ขนาดใหญ่พิเศษ 17 สถานศึกษา จำนวน 239 คน รวมทั้งสิ้น 67 สถานศึกษา คณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา จำนวน 789 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1, 2566)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 789 คน แล้วนำจำนวนประชากรเทียบกับตารางสำเร็จรูปของ (Krejcie, R. V., & Morgan, D. W., 1970:607-610) ได้จำนวน 260 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) การสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และ การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบของการวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) สอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และ ขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา และสังเคราะห์จากงานวิจัยและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัย จำนวน 59 ข้อ

การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ให้สอดคล้องเนื้อหา คลอบคลุมและตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบและพิจารณาความเหมาะสมเพื่อให้อบรมครูผู้สอนที่ศึกษา และพิจารณาค่าความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้องสมบูรณ์ของภาษาตามนิยามของการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแต่ละข้อคำถาม (Index of Item - Objective Congruence : IOC) โดยเกณฑ์ค่าความตรงเนื้อหา (Content Validity) ไม่ต่ำกว่า .50 ซึ่งฉบับนี้มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .80 - 1.00

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา (Subject Matter Specialists) อย่างน้อย 5 ท่าน แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการวัด

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้

7. นำแบบสอบถามตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ฉบับ และนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า α โดยใช้เกณฑ์ค่าความเที่ยง (Reliability) ทั้งฉบับไม่ต่ำกว่า .70 โดยฉบับนี้มีค่าความเที่ยง (Reliability) ทั้งฉบับ คือ .98 ซึ่งถือว่ามีความเที่ยงใช้ได้ตามเกณฑ์

8. ปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริงเพื่อใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป
การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏฯ ถึงผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยไปยังผู้บริหารสถานศึกษา และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามคืนได้ครบภายหลังประมาณ 1-2 เดือน

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อยจากแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม จำนวน 260 ฉบับ

5. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

แบบสอบถามการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (standard deviation) การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามแบบของ (Likert) (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์และอัจฉรา ชำนิประศาสน์, 2562)

3. วิเคราะห์การทดสอบค่า t-test independent และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใช้การทดสอบความแตกต่างรายคู่แบบ LSD (The Least Significant Difference)

4. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1
(n=260)

ด้านที่	การบริหารจัดการความปลอดภัย ของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลค่า	อันดับ
1.	ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์	4.40	.60	มาก	1
2.	ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ	4.21	.67	มาก	3
3.	ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์	4.19	.72	มาก	4
4.	ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ	4.23	.63	มาก	2
	ภาพรวม	4.26	.62	มาก	

จากตารางที่ 1 การบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ภาพรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$ และ S.D. = .62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .60) รองลงมาคือ ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ และ ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตาม เพศ (n=260)

ด้านที่	การบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา	เพศ				t	P-value
		ชาย		หญิง			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์	4.35	.61	4.43	.59	-1.05	.30
2	ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ	4.26	.60	4.17	.71	1.01	.31
3	ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์	4.21	.75	4.18	.70	.33	.75
4	ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพะทางกายและจิตใจ	4.21	.59	4.23	.66	-.26	.80
	รวม	4.26	.60	4.25	.62	.05	.96

จากตารางที่ 2 พบว่า คณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษาในภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน ซึ่งพบว่า ค่าเฉลี่ยของเพศหญิง สูงกว่าเพศชาย

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตาม อายุ (n=260)

ด้านที่	การบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา	อายุ						t	P-value
		น้อยกว่า 30 ปี		31 - 50 ปี		มากกว่า 50 ปีขึ้นไป			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.	ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์	4.55	.30	4.50	.54	3.80	.67	28.50**	.02
2.	ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ	4.28	0.25	4.33	0.62	3.58	0.72	25.00**	.00
3.	ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์	4.40	0.46	4.29	0.70	3.59	0.64	19.62**	.01
4.	ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพะทางกายและจิตใจ	4.34	0.34	4.33	0.57	3.62	0.69	26.20**	.00
	ภาพรวม	4.39	0.26	4.36	0.57	3.65	0.61	7.55**	.00

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า คณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งพบว่า ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ และด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ คณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา ที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี คณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา อายุ 31-50 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา ที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตาม ระดับการศึกษา

(n=260)

ด้านที่	การบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา	ระดับการศึกษา				t	P-value
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์	4.36	.66	4.48	.45	-1.84	.07
2	ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ	4.14	.72	4.35	.52	-2.62**	.01
3	ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์	4.14	.76	4.30	.61	-1.71	.09
4	ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ	4.18	.68	4.33	.51	-2.02*	.04
	รวม	4.20	.67	4.36	.47	-2.24*	.03

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า คณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่ามีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ยกเว้น ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ และด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ ที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งพบว่า ระดับการศึกษาสูงปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ระดับการศึกษาปริญญาตรี

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน
(n=260)

ด้าน ที่	การบริหารจัดการความ ปลอดภัยของสถานศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน						t	p- valu
		น้อยกว่า 5 ปี		5 – 10 ปี		มากกว่า 10 ปีขึ้นไป			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.	ภัยที่เกิดจากการใช้ความ รุนแรงของมนุษย์	4.52	.35	4.57	.52	4.20	.65	12.44**	.00
2.	ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ	4.30	.30	4.46	.54	3.93	.73	21.68**	.00
3.	ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิด สิทธิ์	4.52	.32	4.43	.68	3.89	.69	22.61**	.00
4.	ภัยที่เกิดจากผลกระทบทาง สุขภาพร่างกายและจิตใจ	4.29	.39	4.46	.54	3.97	.65	21.41**	.00
	ภาพรวม	4.41	.29	4.48	.55	4.00	.63	22.05**	.00

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า คณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งพบว่า ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ และด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพร่างกายและจิตใจ คณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี คณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา ประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตาม ขนาดของสถานศึกษา (n=260)

ด้าน ที่	การบริหารจัดการ ความปลอดภัยของ สถานศึกษา	ขนาดของสถานศึกษา								t	p- value
		เล็ก		กลาง		ใหญ่		ใหญ่พิเศษ			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.	ภัยที่เกิดจากการใช้ ความรุนแรงของมนุษย์	4.55	0.40	4.24	0.73	4.50	0.42	4.33	0.69	3.90**	.01
2.	ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ	4.42	0.42	3.97	0.80	4.37	0.40	4.11	0.78	6.88**	.00
3.	ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์	4.34	0.54	4.03	0.85	4.25	0.55	4.15	0.81	2.33	.08
4.	ภัยที่เกิดจากผลกระทบ ทางสุขภาวะทางกาย และจิตใจ	4.43	0.40	4.00	0.76	4.40	0.40	4.12	0.73	7.63**	.00
	ภาพรวม	4.44	0.41	4.06	0.74	4.38	0.41	4.18	0.71	5.40**	.00

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 6 พบว่า คณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ ที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งด้านภัยที่เกิดจากความรุนแรงของมนุษย์ ด้านภัยจากอุบัติเหตุ และ ด้านภัยจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ สถานศึกษาขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าขนาดกลางและขนาดใหญ่พิเศษ สถานศึกษาขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าขนาดกลาง ยกเว้น ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ และ ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจสถานศึกษาขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าขนาดใหญ่พิเศษ

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ สรุปได้ดังนี้

1. การบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ รองลงมาคือ ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุและ ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์

2. ผลการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษาที่มีต่อการ

บริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่า คณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนคณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา ที่มีอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01

5. อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปรายตามลำดับดังนี้

5.1 อภิปรายผลการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

การบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอันดับแรก คือ ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ให้ความสำคัญและได้มีการประกาศนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2568 และนโยบายระยะเร่งด่วน (Quick Win) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2566) ดังนี้ 1) ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยอบอุ่น มีความสุข เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) สร้างเครือข่ายและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา 3) สร้างภูมิคุ้มกันนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ไม่ให้เข้าไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติด 4) รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ดูแลความปลอดภัยของนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผ่านระบบ OBEC Safety Center ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สอดคล้องกับ การจัดทำคู่มือความปลอดภัยสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2565) โดยมีเป้าหมายสำคัญด้านความปลอดภัยของนักเรียน 3 ด้าน ได้แก่ นักเรียนมีความปลอดภัยทางด้านร่างกาย นักเรียนมีความปลอดภัยทางด้านจิตใจ และนักเรียนมีความสามารถในการดูแลตนเองจากภัยอันตรายต่าง ๆ โดยมีขอบข่ายความปลอดภัยของสถานศึกษา 4 กลุ่มภัย ดังนี้ 1) ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) 2) ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) 3) ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right) 4) ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพ ทางกายและจิตใจ (Unhealthiness) รวมถึงยังสอดคล้องกับ สุชีรา ใจหวัง และ จันทร์ศม์ ภูติอริยวัฒน์ (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) โดยภาพรวมมีการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

5.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา อภิปรายผลได้ดังนี้

1) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา ที่มีต่อการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามเพศที่แตกต่าง พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะ คณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษาเพศชายและหญิง ในภาพรวมมีมุมมองในการบริหารจัดการความปลอดภัยด้านต่างๆ ไม่แตกต่างกัน แต่อาจจะให้ความสำคัญในแต่ละด้านแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย เช่น เพศหญิงให้ความสำคัญด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงมากกว่าเพศชาย แต่เพศชายให้ความสำคัญด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุมากกว่าเพศหญิง เพราะว่าเพศหญิงมีความเสี่ยงในด้านทางกายภาพ ปัญหาทางเพศ การถูกกดขี่ข่มเหง รังแกรวมถึงสภาพสังคมที่มีโอกาสในการเกิดปัญหาเรื่องเพศกับเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนปัญหาด้านอุบัติเหตุ นั้นเพศชายมีความเสี่ยงสูงเนื่องจากการใช้ชีวิตประจำวันที่เสี่ยงต่ออุบัติเหตุ เช่น ขับขี่รถเร็ว ดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่อาจให้เกิดอุบัติเหตุได้ แต่ทั้งนี้ภาพรวมทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับอารียา สดาร์ตัน (2556) ได้สรุปการวิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงาน เขตราชเทวี มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี (2) เพื่อเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขต ราชเทวี โดยจำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการสอน ผลวิจัยพบว่า 1) การจัดสภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปฏิบัติมาก 2) ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบ การจัดสภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการสอน พบว่า ครูที่มีเพศและประสบการณ์ในการสอน ที่แตกต่างกัน มีการจัดสภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา ที่มีต่อการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามอายุที่แตกต่าง พบว่า ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ งานวิจัยของ แวรสนานิง ยูโซะ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานการจัดมาตรการให้ ความปลอดภัยแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปตตานี เขต 1 และสรุปผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปตตานี เขต 1 ปฏิบัติงานการจัดมาตรการให้ ความปลอดภัยแก่นักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านมีการปฏิบัติงานมาก โดยด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่น 2) ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปตตานี เขต1 ที่มีอายุ น้อยกว่า 30 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจาก อายุมากกว่า 50ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ปฏิบัติงานการจัดมาตรการให้ ความปลอดภัยแก่นักเรียน โดยภาพรวม และรายด้านทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน 3) ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปตตานี เขต 1 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีการปฏิบัติงานการจัดมาตรการให้ ความปลอดภัยแก่นักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา ที่มีต่อ

การบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน พบว่า ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 สอดคล้องกับ กนกอร อุณสถานนท์ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้สรุปผลดังต่อไปนี้ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน มีการบริหารด้านความปลอดภัยแตกต่างกันทั้งโดยภาพรวม และรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย ด้านการให้บริการ ความปลอดภัย ด้านการจัดสวัสดิศึกษา และด้านสุขภาพอนามัย มีค่า P-value เท่ากับ .02, .04, .00, .00 และ .05 ตามลำดับ 3 แนวทางการบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

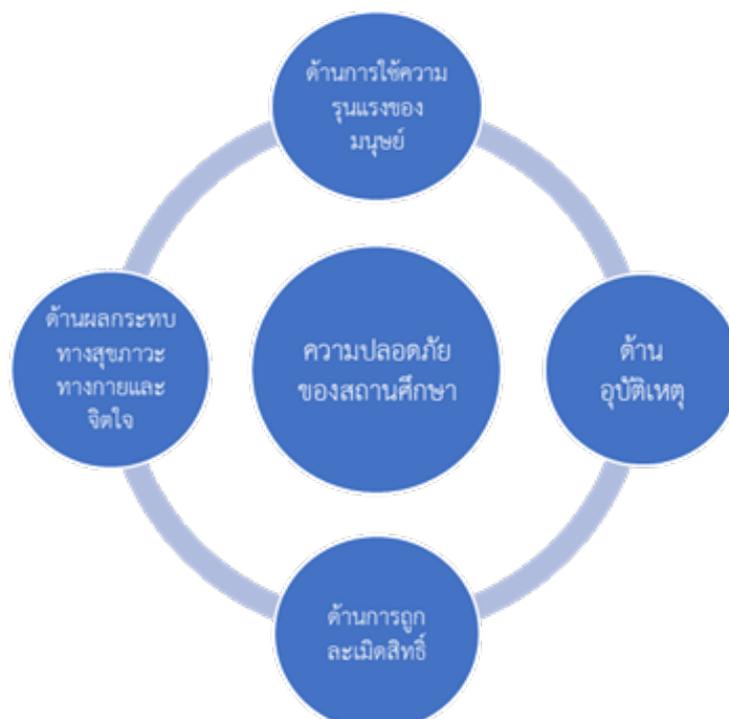
4) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา ที่มีต่อการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน พบว่า ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ สุชีรา ใจหวัง และ จันทร์ศม์ ภูตอริยวัฒน์ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 3) การเปรียบเทียบการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมมีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา ครูในโรงเรียนมัธยมที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันจะมีการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 นั่นคือ ครูในโรงเรียนมัธยมที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า หรือเท่ากับ 10 ปี จะมีการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษาสูงกว่าครูในโรงเรียนมัธยมที่มีประสบการณ์มากกว่า 11 ปี ขึ้นไป

5) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา ที่มีต่อการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน พบว่า ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 สอดคล้องกับ สุพักตร์ เลยกกลาง (2566) ได้สรุปผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าโดย รวมและรายด้านแตกต่างกัน ในด้านการกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย ด้านการกำหนดแผนและมาตรฐานความปลอดภัยและด้านนโยบายด้านความปลอดภัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทรัพยากรบุคคลของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวน ที่ต่างกันจึงทำให้การบริหารด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา มีข้อจำกัดในรูปแบบการบริหารและการครอบคลุม เรื่องการบริหารด้านการกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย ด้านการกำหนดแผนและมาตรการความปลอดภัย และด้านนโยบายด้านความปลอดภัยต่างกัน

6. องค์กรความรู้ใหม่

องค์กรความรู้ที่ได้จากการศึกษา แสดงเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์กรความรู้ใหม่

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทางผู้บริหารสถานศึกษาควรเร่งให้ความสำคัญในเรื่องนี้ แต่ที่มีการบริหารจัดการน้อยที่สุดอาจมาจากเหตุผลที่ว่า ในการจัดการเรื่องสิทธิของบุคคลนั้นละเอียดอ่อน ต้องรู้เรื่องกฎหมายอย่างถูกต้อง ต้องมีความเอาใจใส่กับนักเรียนอย่างมาก รวมถึงการประสานกับผู้ปกครอง ซึ่งครอบครัวบางครอบครัว ก็ไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล จึงอาจเป็นประเด็นสำคัญที่ทางคณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับเรื่องของ ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ น้อยกว่าข้ออื่น ซึ่งข้อที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านนี้ คือ สถานศึกษามีการจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายจัดทำแผน มาตรการ และแนวทาง การให้ความช่วยเหลือนักเรียนจากการคุกคามทางเพศ พร้อมช่องทางในการรับฟัง ร้องเรียน เสนอความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ควรให้ความสำคัญกับการกำหนดมาตรการ ระเบียบ ข้อบังคับ บทลงโทษ หรือแนวทางในการปฏิบัติ ที่เกี่ยวกับสิทธิ การถูกละเมิดสิทธิ อย่างชัดเจน ให้ความสำคัญกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการคัดกรองให้คำปรึกษาและช่วยเหลือเยียวยา จากการคุกคามทางเพศ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ เปิดช่องทางในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ หรือร้องเรียน ในหลายๆช่องทาง ทั้งทางแอปพลิเคชัน สายด่วน ศูนย์เสมารักษ์ของสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและปลอดภัย สำหรับผู้ที่ถูกรบกวนจากการคุกคามทางเพศ และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ

7.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดอื่นเพิ่มเติม นอกเหนือจาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1
- 2) ควรศึกษาแนวทางการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 มาเปรียบเทียบกับขนาดของสถานศึกษา
- 3) ควรศึกษาความคิดเห็นผู้มีส่วนร่วมและผู้มีผลกระทบเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยทำการสัมภาษณ์กับครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

8. เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนกอร อุ่ณสถานนท์. (2563). การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*. 10(2), 1-14.
- กรมสุขภาพจิต. (2563). *New Normal ชีวิตวิถีใหม่*. สืบค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2566, จาก <https://www.dmh.go.th/news/view.asp?id=2288>.
- กรมสุขภาพจิต. (2563). *รู้ทัน “ไซเบอร์บูลลี่” รับมือได้ด้วยสติและสติ*. สืบค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2566, จาก <https://dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=30156>.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา*. คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. สืบค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2566, จาก <https://moe360.blog/2022/01/19/policy-and-focus-moe/>.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567: นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*. สืบค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2566, จาก <https://moe360.blog/2023/01/04/policy-and-focus-moe-fiscal-year-2024/>.
- แวรสนานิง ยูโซะ. (2563). การปฏิบัติงานการจัมาตรการให้ความปลอดภัยแก่นักเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา. *สารนิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. (2566). *รายงานผลสภาพปัญหาด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา ระบบ MOE Safety Center*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ความปลอดภัยสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุชีรา ไจหวัง และ จันทร์ศมภ์ ภูติอริยวัฒน์. (2561). การศึกษาการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*. 15(28), 50-61.

- สุพัทธ์ เลยกกลาง. (2566). การบริหารด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครราชสีมา. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*. 3(1), 465-474.
- อนุศักดิ์ ฉิ่งไพศาล. (2559). *การจัดการความปลอดภัย ความปลอดภัยในงานอุตสาหกรรม*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ซีไอเคเคชั่นจำกัด.
- อารีญา สตาร์ตัน. (2556). การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงาน เขตราชเทวี. *สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อำพล ซื่อตรง. (2560). *การจัดการความปลอดภัย*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ 2543.
- ภาษาอังกฤษ
- Chinpaisan A. (2016). *Safety Management, Safety in Industrial Work*. Bangkok: SE-Education Company Limited.
- Department of Mental Health. (2020). *New Normal, New Way of Life*. Retrieved November 30, 2023, from <https://www.dmh.go.th/news/view.asp?id=2288>.
- Department of Mental Health. (2020). *Be Aware of "Cyberbullying", Deal with It with Mindfulness and Strength*. Retrieved November 30, 2023, from <https://dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=30156>.
- Jaiwang S. and Phutiariyawattana C. (2018). A Study of Safety Management in Educational Institutions, Office of the Secondary Education Area 1. *Journal of Educational Administration, SWU*. 15(28), 50-61.
- Leiklang S. (2023). Safety Management in Educational Institutions, Office of the Secondary Education Area, Nakhon Ratchasima. *Journal of Interdisciplinary Research and Academics*. 3(1), 465-474.
- Ministry of Education. (2022). *Educational Institution Safety Operation Manual. Basic Education Commission*. Bangkok: Ministry of Education.
- Ministry of Education. (2022). *Announcement of the Ministry of Education on the Ministry of Education's Policy and Focus for Fiscal Year 2023*. Retrieved on November 30, 2023, from <https://moe360.blog/2022/01/19/policy-and-focus-moe/>.
- Ministry of Education. (2023). *Announcement of the Ministry of Education on the Ministry of Education's Policy and Focus for Fiscal Year 2024: Ministry of Education's Policy and Focus for Fiscal Year 2024*. Retrieved on November 30, 2023, from <https://moe360.blog/2023/01/04/policy-and-focus-moe-fiscal-year-2024/>.
- Office of the Secondary Education Area 1, Bangkok. (2023). *Report on the Problems of Safety in Educational Institutions, MOE Safety Center System*. Bangkok: Educational Institution Safety Center, Office of the Secondary Education Area 1, Bangkok, Ministry of Education.

- Starat A. (2013). Environmental management in schools under the Bangkok Metropolitan Administration, Ratchathewi District Office. *Master's thesis in Educational Administration*. Graduate School: Srinakharinwirot University.
- Amphon Suetrong. (2017). Safety management. Bangkok: Academic Promotion Center 2000.
- Unsathanon K. (2020). Safety Management of Educational Institutions under the Office of the Secondary Education Area 2, Bangkok. *Walailakorn Review Journal (Humanities and Social Sciences)*. 10(2), 1-14.
- Yuso W. (2020). Teachers' Implementation of Measures to Provide Safety for Students in Secondary Schools. *Thesis of Master of Education Program in Educational Administration*. Graduate School: Prince of Songkla University.